

in po prizadevanji našega vrlega župana po-pravilo. Tukaj velja pač menda polžev pregovor, če smem tako reči: naglost ni prida. O tem pa obljubim takoj po izpremembli poročati. Ugo-varjati moram pa in se dopisniku proti staviti, kako se predrzne imenovati našega še „neza-vednega župana“. Mislim pa, da se je vnet za prava mile nam domovine, prenačil in danes bi gotovo z menoj pisal in hotel dokazati, da naš župan ni nezaveden, temveč mož stare sloven-ske korenine, nevpočljiv navalom naših tla-čiteljev, z eno besedo vnet za vero, dom in cesarja. Le spomnimo se volitev, kako možato stoji med domoljubnimi volilci; kakor mi je znano, je ud podružnice sv. Cirila in Metoda, domače društvo „Kmetovalec“ izvolilo pa ga je pri prvi volitvi odbornikom. Kar pa blaginjo občine skoz njegov trud zadeva, namenil sem se, če mi slavno uredništvo prostora pušča, ob priložnosti več pisati. Z daljnim dopisom se tudi jaz z gospodom dopisnikom popolnoma strinjam. Naj se pa ne ustraši in mi ne zameri te moje kritike za dobro reč. Le vrlo naprej!

Gotoveljski.

Iz Ponikve. (Domače stvari.) Ko so g. Sredenšek preminoli, prišli so na njih mesto č. g. Vrečko ter se posebno zanimajo za po-viksanje božje časti. Lansko leto je bila naša obširna cerkev presno, okusno slikana, in razun velikega altarja celo vse prenovljeno in pozla-čeno; letos pa je prišel veliki altar na vrsto, ter bode v prihodnjem tednu delo dovršeno. Ko bode torej dne 9. avgusta naš rojak č. g. Franc Zdolček prvo sv. mašo darovali, bode celo vse zagotovljeno. Kdor bi se želel nove sv. maše vdeležiti, gotovo bode vesel naše lepe cerkve. Pa še nekaj veselega! Od kar so se nač nadučitelj M. Oberski k večnemu počitku podali, so na njihovo mesto prišli g. Jožef Dobnik, rojak iz naše soseske. Mož so blagega srca, da je malo takih; otroci ali učenci njih spoštujejo kot svojega očeta, pa ne samo v šoli, tudi kar za-dene gospodarskih zadev, podučujejo fante in kmete, ter je zlasti v sedajnih časih enakih učiteljev želeli. Pa tudi v tem, kar zadene našo občino, štejemo se srečne, ker imamo marljivega obč. predstojnika, ki se trudi za splošno korist svojih občanov. On je brat naš ga čast. novo-mašnika, kojih drugi brat je tudi dušni pastir, sedaj kaplan na Paki, torej vsa vrla rodbina!

Iz Šmarijskega okraja. (Šola, sad-jereja.) Proti Bogu tako nehvaležni še menda niso nikoli šol skončali, kakor smo jih letos. Se ve, da učitelji ne morejo za to. V petek po-poldne se je komaj naznanilo povelje, da kakor hitro bo tako toplo, da kokoši in otroci malo zehajo, ali kadar bo 18 stopinj toplote, se naj otroci domu pošljejo in šole ne bo več. To se je precej drugi dan zgodilo. To je nehvaležnost proti Bogu in za otroke prav slab izgled.

Otroci so se 8 in pol meseca z božjo pomočjo učili, nazadnje pa ne dobijo priložnosti iti k sv. maši, da se Bogu zahvalijo in ga novih milosti prosijo. — V novejšem času se pečajo pridno s sadjerejo. Povdarjajo, kako drevje bolje oskrbovati lego, zemljo, korenine, deblo, itd. Pa — to mora vsak sadjerejec priznati, kar je zapisal sv. Pavel v 1. listu do Korin-čanov v 3. poglavju v 6. in 7. vrsti: Jaz (sad-jerejec) sem sadil, Bog pa je rasti dajal... tedaj ni nič, kateri sadi in kateri priliva, ampak Bog je, ki raste daje. Pri mladini se tudi učitelj zastonj trudi, če ne da vspeha Bog. Ni pa od Boga vspeha upati, ako se mu za-nj dostojno ne priporočamo in zahvaljujemo vsaki šolski dan in posebno še v začetku in na konci leta. *)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemški liberalci so sedaj še v „vednem upanji“, češ, da grof Taaffe priporoči njih kolovodje ali vsaj dr. pl. Plenerja Nj. veličanstvu v odlikovanje. Tega pa še „pretkani“ grof doslej ni storil, da si je že ces. namestniku v Lvovu, torej Poljaku, prišlo vi-soko odlikovanje od cesarja. — Česka razstava v Pragi ima še vedno obilo obiskovalcev na največjo jezo nemških liberalcev, ali njih jeza naj se obrne do njih samih, čemu pa niso tudi oni se vdeležili razstave? Se ve, da bi pa tedaj bila razstava izvrstna, znamenje najvišje nem-ške omike v tem, ko sedaj ne vidijo ni lasu do-brega na njej. Ostudno hinavstvo! — Pri dru-štvu „Südmark“ jim v Gradci ne hodi nič kaj po volji ter je več pristnih Nemcev že iz-stopilo iz njega. Ni dvoma, da prej ali slej raz-pade, če še tudi ne tako kmalu, kakor želimo. — Na Koroškem je sedaj veliko tujcev in med njimi največ judov. Da si tujci pustijo dokaj denarja v deželi, vendar pa niso ravno sreča za domače ljudi, kajti njih življenje po navadi ni vzgledno ter pohušuje domače ljud-stvo. — Iz Celovca so napravili železnico za konje tje do Vrbskega jezera; velika potreba je ravno ni bila, toda poleti ima že dela, ja-valine pa ga dobi po zimi. — Na Kranjskem je vlada imenovala nove okr. šolske nadzornike in je pri tem skrbno pazila, da se v tem ne žaliyo tamošnji Nemci. — Deželni predsednik, baron Winkler se je vrnil iz Laških toplic v Ljubljano ter je prevzel posle svoje službe. — V Gorici imajo lutrovc, da si jih ne živi ondi veliko, nemško ljudsko šolo in žal, da jo obiskuje tudi več slovenskih in torej katoliških otročičev. Taki stariši so pač narodne in verske izdajice! — V občinskem zastopu v Trstu ne ugaja jim več pokapanje mrličev, ampak želijo

*) Po novejšem poročilu je okr. šolski svet v Celji že svoj ukaz gledé na vročino preklical. Uredništvo.

si sežiganja. To neki tirja skrb za zdravje! — Na Hrvaškem se svita; že se oglašča več imenitnih mož zoper ogersko vlado, katera skrbi za Hrvaško le toliko, da vleče čem največ mogoče denarja iz dežele, za potrebe hrv. ljudstva pa se malo meni. Bog daj kmalu beli dan! — Ogerska vlada je v silnih zadregah, ker ne more v državnem zboru dognati postave za uravnanje političnih oblasti. Pravi se celo, da minister grof Szápáry odstopi, vendar pa ne verujemo, da ga svitli cesar pusti iz službe. — Po Galiciji nahaja se več vojaških ogleduhov, ki stojé, kakor se sodi, v službi Nemcev ali pa Rusov. Naša, avstrijska vlada misli zato, da je treba nove, ostreje postave zoper nje. Če le ne pride taka že prepozno!

Vnanje države. Sv. oče León XIII. so uravnali nekaj novih škofij v Ameriki, niso pa uslišali prošnje, naj bi se zgodilo po narodnostih, ker bi to bilo v Ameriki nevarno. — Vlada v Rimu je odpravila več tacihi laških šol, katere je vzdrževala Italija v tujih državah na svoje stroške. Da tacihi šol ni bilo treba, za to je najboljšje znamenje, ker so imele one le malo ali pa semtertje nič otrok v pouku. — V Lizboni, glavnem mestu Portugalijske, so nastali nemiri; krivi so jih preku cuhi, ki bi radi v republiki prišli do „belega kruha“, sedaj pa, ko je vlada v rokah kralja, ne morejo do njega. — Po francoskih mestih kaže se veliko veselje, ker ljudje menijo, da je zveza med francosko republiko in ruskim carjem že gotova. Mogoče, da je nekaj resnice na taki zvezi, vendar pa vladi sami, tako v Parizu, kakor v Petrogradu, pravite, da je ni. — Belgijski kralj Leopold II. je nevarno zbolel in je že prejel tolažila sv. vere. — Angleški minister Salisbury pravi, da sedaj ni nobenega strahu, da se vname v Evropi vojska, kajti vsem državam je treba miru. — Kakor je znano je v Nemčiji prebivalstvo po največ lutrovske, vendar pa prebiva tam tudi precej milijonov katolikov, vse eno pa nima cesar pri vladi nobenih katoliških mož, vsaj ne v višjih službah. V tem je gotovo krivica za katol. ljudstvo. — Rusija se otepa tujcev, ne samo judje, tudi Nemci se morajo izseliti, ako že nimajo ondi državljanske pravice. — Govori se, da se zaroči rumunski kraljevič s princezino iz naše cesarske rodbine. — Bolgarski knez, princ Ferdinand Koburški, biva še na Nižjem Avstrijskem in je torej le prazna govorica, da se skliče Bolgarija v kratkem za neodvisno ter da ne stoji več pod tursko oblastjo. — Turski sultan je podelil odlikovanja veleposlaniku Avstrije, baronu Calice in Francije, grofu Montebello. — Na otoku Kreta se bojijo zopet rabuke med turskimi in krščanskimi prebivalci. — Iz Afrike ni veselih glasov, kolera še ne pojmlje. — Ustaja v arabski državi

Yemen, v Aziji, je zadušena. Gorje sedaj ustajnikom! — Republikanska vlada v Braziliji se ne zanese veliko na konsule, ki zastopajo njene pravice pri tujih državah pa niso domačini, zato jim misli dati slovo. Ali pa se ji bode bolj zanesti na domače ljudi, to še tudi ni gotovo. — V Kaliforniji, pred mestom San Joseu, je zgorelo 60.000 oralov gozda in je bilo celo mesto v nevarnosti, da ga ogenj ne vkonča.

Za poduk in kratek čas.

Kobilice selivke na Slovenskem.

Napisal J. Sattler.

(Dalje.)

Naj navedem še tu poročilo dveh samovidecev iz noveje dobe; prvo je iz preteklega stoletja; drugo iz tekočega.

V tem trenutku gledam nekaj, česar vse žive dni nisem videl. Prikazen je ostudna. Kobilice so, prihajajoče s Poljskega. Kaj takega bi si nikdar predstavljati ne mogel. Dan je popolnoma jasen. Na jedenkrat je nastal strašen dim, kakor bi gozd gorel dve uri na dolgo. Bilo je opoludne. Ob jednem se čuje grozno šumenje v zraku, ko bi burja vihrala. Solnce je otemnelo, da si komaj deset stopinj videl pred sebe. Na milijone kobilic leti. Nikdar ne gre tako gost sneg; toliko je teh živalic. Leté vse v jedno stran; katere so pale na zemljo, požrle so hipoma do korenine vse žito. Dolgo niso ostale. Sedaj je že ob treh; ali ta prizor še vedno traja. Roj ni širok, leti pa tako nizko, da se zadeva ob hiše. Bog pomagaj deželi, kamor pridejo“.

Drugi piše: „Bilo je meseca julija leta 1826. Zimna ni še požeta, kar se raznese strahoviti glas, da se kobilice bližajo. Žal, da se je to le preveč potrdilo. Ne pretiravam, če rečem, da je solnce otemnelo zbog goste, nepregledne množice teh prišlecev. Dva dni je trajal prihod. Zimna je še stala; vsi roji so pali na njo, da bi oni žetev začeli. Mahoma so kobilice pregrizle stebila držeč se pod klasom na njih: potem so šle na druga jednako delajoč. Pustosile so tako hitro, da ženjice skoro niso imele drugega, nego prazno slamo. Od jarine jih je samo zadržala njiva v prahi; a v to so odložile jajca svoja.

Bati se nam je torej bilo bodoče leto strašnih reči. In le preveč se je uresničil naš strah. Že meseca aprila smo zapazili, da so vse prabe, bližnje in dalnje, pokrite s črnimi živalmi, ki so požrle vso travo. Ko smo na te njive gnali živino na pašo, našla ni drugega kakor pustinjo. Pri tem pa ni samo ostalo. Kmalu se je ta množica v malih tropah bližati jela sosednemu žitu. Branili smo, kolikor smo mogli;